

**KALENDARIUM
WYBRANYCH ROCZNIC LITERACKICH
I WYDARZEŃ W ROKU 2019**

(DO WYKORZYSTANIA W BIBLIOTEKACH DLA DZIECI)

- 1 stycznia **ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU**, ustanowiony przez papieża Pawła VI pismem z 8 grudnia 1967 roku.
- 1 stycznia 1929 roku urodził **ZBIGNIEW NIENACKI**, właśc. Zbigniew Tomasz Nowicki, prozaik, dziennikarz, autor licznych powieści dla dzieci i młodzieży o tematyce przygodowo-sensacyjnej, m.in. *Księga strachów, Niesamowity dwór, Pozwolenie na przywóz lwa*, twórca cyklu o przygodach Pana Samochodzika. (zm. 23 IX 1994)
90. rocznica urodzin
25. rocznica śmierci
- 3 stycznia 1939 roku urodziła się **JOANNA PAPUZIŃSKA**, prozaik, poetka, badacz i krytyk literatury dla dzieci i młodzieży, autorka wierszowanych utworów i opowiadań dla dzieci, m.in.: *Nasza mama czarodziejka, Wędrowcy, Rokiś, Asiunia, Jak się koty urodziły, Mój tato szczęściarz, Złoty kłębek. Wiersze do snu.*
80. rocznica urodzin
- 4 stycznia 2004 roku zmarła **DOROTA TERAŁOWSKA**, pisarka, dziennikarka, socjolog, autorka książek dla dzieci o głębokiej symbolice i uniwersalnych wartościach, m.in.: *Władca Lewawu, Lustro Pana Grymsa, Samotność Bogów, Tam, gdzie spadają anioły, Poczwarzka, W krainie Kota.* (ur. 30 VIII 1938)
15. rocznica śmierci
- 8 stycznia 1884 roku urodził się **KORNEL MAKUSZYŃSKI**, powieściopisarz, poeta, felietonista, krytyk teatralny, autor zbiorów baśni *Bardzo dziwne bajki, O wawelskim smoku*, cyklu historyjek o przygodach Koziołka Matołka i małpki Fiki-Miki, powieści dla dzieci starszych i młodzieży, m.in.: *O dwóch takich, co ukradli księżyc, Awantura o Basię, Szatan z siódmej klasy, Szaleństwa panny Ewy.* (zm. 31 VII 1953)
135 rocznica urodzin
- 10 stycznia 1999 roku zmarła **WANDA MARKOWSKA**, prozaik, tłumaczka, autorka (wspólnie z Anną Milską) baśni i legend opartych na oryginalnych wątkach ludowych różnych kultur, m.in.: *Baśnie z dalekich wysp i lądów, Za siedmioma morzami, za siedmioma wyspami, Prządki złota, Laila i czarne labędzie, Ranira ze Słonego Jeziora.* (ur. 20 VIII 1912)
20. rocznica śmierci
- 16 stycznia 1944 roku urodziła się **ALICJA BALUCH**, literaturoznawca, krytyk literacki, pisarka, autorka książek poświęconych literaturze dziecięcej i młodzieżowej, m.in.: *Dziecko i świat przedstawiony, czyli tajemnice dziecięcej lektury, Książka jest światem. O literaturze dla dzieci małych oraz dla dzieci starszych*

i nastolatków, utworów literackich wierszem i prozą: Echobajki, Tylko w Krakowie..., Kot ma psa – dla i o nastolatkach.

75. rocznica urodzin

18 stycznia 1904 roku urodził się **MICHAŁ BYLINA**, malarz, grafik, ilustrator, współpracownik pism dla dzieci: *Płomyk, Płomyczek, Słoneczko*, promotor powojennego pokolenia ilustratorów książek i czasopism dla dzieci, autor ilustracji, m.in.: *Starej baśni* J.I. Kraszewskiego, *Robinsona Crusoe* D. Defoe, książek W. Gąsiorowskiego, J. Porazińskiej, K. Makuszyńskiego.
115. rocznica urodzin (zm. 5 VIII 1982)

21 stycznia **DZIEŃ BABCI**, święto obchodzone w Polsce od 1964 roku.

21 stycznia 1919 roku urodziła się **STANISŁAWA FLESZAROWA-MUSKAT**, pseud. Andrzej Flem i in., prozaik, poetka, dramatopisarka, autorka powieści obyczajowych czytanych także przez dziewczęta, m.in.: *Lato nagich dziewcząt, Dwie ścieżki czasu, Most nad rwącą rzeką, Portret dziewczyny na zielonym tle.*
100. rocznica urodzin (zm. 1 X 1989)
30. rocznica śmierci

22 stycznia **DZIEŃ DZIADKA**, święto obchodzone w Polsce od lat 80. XX wieku.

24 stycznia **ŚWIATOWY DZIEŃ ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU**, święto ustanowione w 1967 roku przez papieża Pawła VI, obchodzone od 1986 roku. Jest okazją do uświadomienia sobie, jak ważną funkcję w życiu człowieka pełnią media oraz jaka odpowiedzialność spoczywa na dziennikarzach.

29 stycznia 1909 roku urodziła się **HANNA ZDZITOWIECKA**, pisarka, popularyzatorka wiedzy przyrodniczej, autorka słuchowisk radiowych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Kosmatek ze starej wierzby, Wśród niewidzialnych wrogów i przyjaciół, W norkach i jamkach, Bursztynowe baśnie.*
110. rocznica urodzin (zm. 25 IV 1973)

2 lutego 1919 roku urodził się **ZBIGNIEW LENGREN**, grafik, ilustrator, rysownik, karykaturzysta, twórca plakatów i scenografii oraz ilustracji do wielu książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: cyklu o Doktorze Dolittle H.J. Loftinga, powieści *Ucho, dynia, sto dwadzieścia pięć!* M. Krüger, *Czarne stopy* S. Szmaglewskiej.
100. rocznica urodzin (zm. 1 X 2003)

7 lutego 1909 roku urodziła się **ANNA ŚWIRSZCZYŃSKA**, poetka, prozaik, dramatopisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży głównie o tematyce historycznej, m.in.: *Tabakierka króla Stasia, Królowna Wanda, Opowieści dawnej treści, Rogaliki króla Jana, Paź królowej Barbary.*
110. rocznica urodzin (zm. 30 IX 1984)
35. rocznica śmierci

8 lutego **DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU**, obchodzony z inicjatywy Komisji Europejskiej od 2004 roku. Ma na celu inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i Młodzieży do zasobów internetowych. W Polsce organizowany od 2005 roku przez Fundację Dzieci Niczyje oraz

Naukową i Akademicką Sieć Komputerową. Głównym partnerem wydarzenia jest Fundacja Orange.

- 11 lutego 1874 roku urodziła się **ELSA BESKOW**, szwedzka pisarka i ilustratorka książek dla dzieci, na jęz. polski przetłumaczona została *Zimowa wyprawa Ollego, Słoneczne jajo*. Od 1958 co roku przyznawana jest nagroda jej imienia dla najlepszych szwedzkich ilustratorów powieści obrazkowych.
145. rocznica urodzin (zm. 30 VI 1953)
- 13 lutego 1769 roku urodził się **IWAN ANDRIEJEWICZ KRYŁOW**, poeta, bajkopisarz, dramaturg i publicysta rosyjski, autor ponad 200 bajek o tematyce obyczajowej i historycznej, wzorowanych częściowo na bajkach Ezopa, J. de La Fontaine'a, przepojonych rosyjskim folklorem. W Polsce wydane zostały pt. *Bajki dla dzieci*.
250. rocznica urodzin
175. rocznica śmierci (zm. 21 XI 1844)
- 13 lutego 1924 roku urodziła się **KRYSTYNA SALABURSKA**, aktorka, prozaik, autorka utworów dramatycznych, słuchowisk radiowych, zbiorów opowiadań oraz powieści dla młodzieży, m.in.: *Spotkanie z diabłem, Szczury błękitnego nieba, Maski*.
95. rocznica urodzin (zm. 18 IV 1987)
- 14 lutego **WALENTYNKI – DZIEŃ ZAKOCHANYCH**, święto obchodzone w Polsce od lat 90. XX wieku.
- 14 lutego 1909 roku urodziła się **ANNA MILSKA**, prozaik, publicystka, tłumaczka, autorka licznych adaptacji baśni H.Ch. Andersena oraz tomów baśni i legend różnych narodów świata (wspólnie z W. Markowską). Samodzielnie opublikowała *O księżciu Ibrahimie i pięknej Sinedhur. Baśń z Tunisu*.
110. rocznica urodzin (zm. 12 XI 1987)
- 14 lutego 1919 roku zmarł **WIKTOR GOMULICKI**, pseud. Fantazy i in., poeta, prozaik, krytyk literacki, felietonista, kronikarz dawnej Warszawy, autor powieści historycznych dla młodzieży *Cudna mieszczka, Miecz i łokieć* oraz autobiograficznej *Wspomnienia niebieskiego mundurka*.
100. rocznica śmierci (ur. 17 X 1848)
- 14 lutego 1924 roku urodziła się **STANISŁAWA PLATÓWNA**, prozaik, dziennikarka, autorka powieści dla młodzieży, poruszających ważne problemy dojrzewania, m.in.: *A jednak się kręci!, Chłopiec na polnej drodze, Mały wzywa kapitana, Telefon zaufania, Żegnaj, Zorbin!, W myślach, w sercu...* (zm. 14 XII 1975)
95. rocznica urodzin
- 14 lutego 2014 roku zmarł **JANUSZ STANNY**, grafik, plakacista, rysownik, autor ilustracji do książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Zaczarowany krawiec H. Januszewskiej, Przygody Sindbada Żeglarza B. Leśmiana, Karampuk L.J. Kerna, O malarzu rudym jak cegła, Baśń o królu Dardanelu*.
5. rocznica śmierci (ur. 29 II 1932)

- 16 lutego 1919 roku urodziła się **NATALIA ROLLECZEK**, prozaik, dramatopisarka, autorka powieści satyryczno-obyczajowych dla dziewcząt, m.in. trylogii *Kochana rodzinka i ja*, *Rodzinka Szkaradków i ja*, *Rodzinne kłopoty i ja* oraz cyklu powieści dla młodzieży *Kuba znad Morza Emskiego*, *Wyspa San Flamingo*, *Choinka z Monte Bello*.
100. rocznica urodzin
- 17 lutego **ŚWIATOWY DZIEŃ KOTA**, święto obchodzone w Polsce od 2006 roku.
- 20 lutego 1939 roku urodził się **RYSZARD MAREK GROŃSKI**, prozaik, dramatopisarz, felietonista, autor utworów dla dzieci, m.in.: *Katar żyrafy*, *Miasteczko nad morzem*, *Gdyby zabrakło nam jesieni*, *Wierszyki o literach*, *Kim są dorośli?*, *Po co właściwie trzymać psa*.
80. rocznica urodzin
- 21 lutego **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JEZYKA OJCZYSTEGO**, święto ustanowione przez UNESCO 17 listopada 1999 r. w celu zwrócenia uwagi na istotę i znaczenie języka ojczystego, jako dziedzictwa kulturowego.
- 22 lutego 1924 roku urodziła się **MARIA ZIÓŁKOWSKA**, pisarka, autorka powieści dla młodzieży, m.in.: *Szukaj wiatru w polu*, *Kocha, lubi, szanuje*, *Ostatnie węgry*, poradników na temat dobrego wychowania, manier, zwyczajów, przesądów i obrzędów: *Jak się zachować*, *Bądź uprzejmy na co dzień i od święta*, *Oj, nie przez próg, nie przez próg*, *Szczodry wieczór*, *szczodry dzień*.
95. rocznica urodzin (zm. 11 IX 2012)
- 23 lutego 1899 roku urodził się **ERICH KÄSTNER**, pseud. Robert Neuer i in., poeta i prozaik niemiecki, satyryk, scenarzysta, krytyk teatralny, autor popularnych książek dla dzieci, m.in.: *Emil i detektywi*, *35 Maja albo jak Konrad pojechał konno do Mórz Południowych*, *Latająca klasa*, *Mania czy Ania*, zaliczanych do światowego kanonu literatury dziecięcej.
120. rocznica urodzin (zm. 27 VII 1974)
45. rocznica śmierci
- 1 marca **NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH**, polskie święto państwowe poświęcone pamięci żołnierzy wyklętych. Obchodzone od 2011 roku jako wyraz hołdu dla żołnierzy podziemia za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny.
- 2 marca 1919 roku urodził się **KAZIMIERZ DĘBNICKI**, pseud. Tadeusz Borkowski i in., prozaik, publicysta, dziennikarz, krytyk filmowy, autor opowiadań dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Nieprzetarty szlak*, *Powroty*, *Szczep Małych Braci* oraz cyklu 14 opowieści *Uwaga, Piegowaty*.
100. rocznica urodzin (zm. 2 III 1986)
- 3 marca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PISARZY**, ustanowiony w 1984 roku przez PEN CLUB – Międzynarodowe Stowarzyszenie Pisarzy, którego zadaniem jest promowanie przyjaźni oraz intelektualnej współpracy między pisarzami z całego świata.

- 3-9 marca **MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ E-KSIAŻKI**, święto zainicjowane w 2004 roku ma na celu promocję i popularyzację e-czytania oraz książki elektronicznej.
- 7 marca 1839 roku urodził się **ADOLF DYGASIŃSKI**, prozaik, publicysta, pedagog, autor m.in. książki dla młodych czytelników *Przygody młodzieńca, czyli Robinson polski* oraz zbioru baśni i bajek *Cudowne bajki*.
180. rocznica urodzin (zm. 3 VI 1902)
- 8 marca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KOBIEC**, obchodzony jako wyraz szacunku dla kobiet.
- 8 marca 1859 roku urodził się **KENNETH GRAHAME**, pisarz angielski, autor opublikowanej w 1908 roku dla kilkuletniego syna, znakomitej bajkowej opowieści dla dzieci o przygodach zwierzęcych bohaterów *O czym szumią wierzby*.
160. rocznica urodzin (zm. 6 VII 1932)
- 10 marca 1909 roku urodził się **STANISŁAW ZAMECZNIK**, architekt, grafik, plakacista i scenograf, autor ilustracji do książek dla dzieci, m.in.: *Tańcowała igła z nitką*, *Na wyspach Bergamutach* J. Brzechwy, *Czarodziejskie trójkąty*, *Kolorowe koła*, *W pogoni za kwadratem* M. Terlikowskiej, *Młynek do kawy* K.I. Gałczyńskiego.
110. rocznica urodzin (zm. 2 V 1971)
- 20 marca 1919 roku urodził się **IGNACY WITZ**, grafik, rysownik, krytyk sztuki, twórca wielu karykatur i plakatów, ilustrator gazet i książek, autor m.in. oprawy plastycznej do *Bajek dla dzieci* I. Kryłowa, *Kapelusza za 100 tysięcy* A. Bahdaja, książek E. Nesbit, J. Tuwima.
100. rocznica urodzin (zm. 9 VII 1971)
- 21 marca **ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI**, ustanowiony przez UNESCO w 1999 roku w celu promowania poezji.
- 22 marca **ŚWIATOWY DZIEŃ WODY**, święto ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją z 22 grudnia 1992 roku.
- 27 marca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU**, obchodzony od 1961 roku na pamiątkę otwarcia Teatru Narodów w Paryżu (1957).
- 30 marca 1979 roku zmarł **TADEUSZ ŁOPALEWSKI**, prozaik, poeta, dramaturg, tłumacz, reżyser słuchowisk radiowych, autor powieści historycznych i biograficznych dla młodzieży, m.in.: *Niebezpieczne igrzyska*, *Strachy na Lachy*, *Fryderyk Krasicki, książę poetów*.
40. rocznica śmierci (ur. 17 VII 1900)
- 1 kwietnia 1909 roku urodził się **JANUSZ TEODOR DYBOWSKI**, pseud. Abstraktow i in., prozaik, dramatopisarz, autor powieści historycznych adresowanych także dla młodzieży, m.in.: *Hołd pruski*, *Błazen starego króla*, *Wieża Czarnej Książniczki*, *Listopadowa zawierucha*.
(zm. 28 VI 1977)

110. rocznica urodzin

- 2 kwietnia **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI**, obchodzony od 1967 roku w rocznicę urodzin Hansa Christiana Andersena (1805). Ma na celu rozpowszechnienie książek dla dzieci oraz wspieranie czytania przez najmłodszych.
- 7 kwietnia **ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA**, obchodzony od 1950 roku w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (1948).
- 10 kwietnia 1899 roku urodziła się **EWA SZELBURG-ZAREMBINA**, poetka, prozaik, autorka utworów scenicznych, czytanek szkolnych, kołysanek, zbiorów baśni, wierszy, opowiadań dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Królestwo bajki*, *Aaa... kotki dwa*, *Najmilsi*, *Wesołe historie*, *Przez różową szybkę*, *Chłopiec z perły urodzony*, *Idzie niebo ciemną nocą*. (zm. 28 IX 1986)

120. rocznica urodzin

- 12 kwietnia **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ LOTNICTWA I KOSMONAUTYKI**, ustanowiony na pamiątkę pierwszego lotu człowieka w kosmos (1961) i pierwszego startu promu kosmicznego (1981).
- 13 kwietnia 1979 roku urodziła się **ANNA NIEMIERKO**, grafik, ilustratorka książek dla dzieci, m.in.: *Kazio i Nocny Potwór* M. Skibińskiej (nominacja w konkursie Książka Roku 2005), *Jaś i Małgosia* L.K. Talko (wyróżnienie w konkursie Najpiękniejsze Książki Roku 2005), *Thekla i jej chłopakowy świat* B. Dubus (Książka Roku 2010).

40. rocznica urodzin

- 13 kwietnia **ŚWIATOWY DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR KATYNIA**, uchwalony 14 listopada 2007 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w celu oddania hołdu ofiarom zbrodni katyńskiej – oficerom Wojska Polskiego.
- 15 kwietnia 1929 roku urodził się **MACIEJ KUCZYŃSKI**, pseud. Rafał Maciejewski, prozaik, speleolog, polarnik i alpinista, autor książek dla młodzieży opartych na autentycznych, często osobistych doświadczeniach z wypraw badawczych i podróży, m.in.: *Alarm pod Andami*, *Gwiazdy suchego stepu*, *Wyprawa po dinozaury* i powieści fantastyczno-naukowych *Atlantyda*, *wyspa ognia*, *Katastrofa*.

90. rocznica urodzin

- 16 kwietnia 1934 roku urodziła się **HALINA SNOPKIEWICZ**, prozaik, tłumaczka, autorka powieści obyczajowych dla młodzieży podejmujących problemy życia rodzinnego i szkolnego – dojrzewanie, konflikt pokoleniowy, poszukiwanie własnej drogi życiowej, rodzące się uczucie młodzieńczej przyjaźni i miłości, m.in.: *Słoneczniki*, *Paladyni*, *Tabliczka marzenia*, *Kołowrotek*. (zm. 30 VI 1980)

85. rocznica urodzin

- 17 kwietnia 1969 roku urodziła się **JANA FREY**, pisarka niemiecka, autorka książek dla dzieci i młodzieży poruszających trudne problemy nastolatków: uzależnienia, ucieczkę z domu, wczesne macierzyństwo, ciężkie choroby, m.in.: *Chłód od*

raju, Oszaleć ze strachu, W ciemności, bez odwrotu, Odlot na samo dno, W ślepych zaułku wolności, Powietrze na śniadanie.

50. rocznica urodzin

19 kwietnia 1914 roku urodziła się **OLGA SIEMASZKO**, grafik, malarka, ilustratorka ponad 200 książek dla dzieci, m.in.: *Kalif bocian i inne baśnie* W. Hauffa, *Wiersze dla dzieci* J. Tuwima, *Alicja w Krainie Czarów* L. Carrolla, *Baśnie* J. Afanasjewa, *Dzieje Elfów* H. Ch. Andersena, *Paweł i Gawel* A. Fredry.

105. rocznica urodzin

(zm. 6 X 2000)

22 kwietnia **DZIEŃ ZIEMI**, obchodzony w Polsce od 1990 roku.

22 kwietnia 1924 roku zmarła **EDITH NESBIT**, pisarka i poetka angielska, uważana za prekursorkę nowoczesnej fantastyki, wywarła duży wpływ na angielską literaturę dla dzieci, autorka m.in.: *Poszukiwaczy skarbu* oraz cyklu powieści *Pięcioro dzieci i „coś”*, *Feniks i dywan*, *Historia amuletu*.

95. rocznica śmierci

(ur. 15 VIII 1858)

22 kwietnia 1959 roku urodziła się **IZABELLA KLEBAŃSKA**, autorka scenariuszy programów radiowych i telewizyjnych *Tut turu*, *Miganki*, *Piosenkaria* oraz piosenek i książek dla dzieci, m.in.: *Jak dżdżownica Akolada o muzyce opowiada*, *Muzyczna zgraja*, *Jak tańczono przed wiekami*, *Operowe straaachy*, popularyzatorka muzyki wśród najmłodszych.

60. rocznica urodzin

23 kwietnia **ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH**, ustanowiony w 1995 roku przez UNESCO w celu promowania czytelnictwa i edytorstwa oraz upowszechniania wiedzy na temat ochrony własności intelektualnej i praw autorskich.

24 kwietnia 1909 roku urodził się **BERNHARD GRZIMEK**, zoolog niemiecki, autor rozpraw naukowych oraz reportaży książkowych, poświęconych ochronie dzikich zwierząt Afryki *Nie ma miejsca dla dzikich zwierząt*, *Serengeti nie może umrzeć*.

(zm. 13 marca 1987)

110. rocznica urodzin

25 kwietnia 2009 roku zmarła **JADWIGA ŻYLIŃSKA**, pisarka, eseistka, tłumaczka, autorka słuchowisk, adaptacji i opowieści historycznych dla młodzieży, m.in.: *Tajemnica Sędziwoja*, *Opowieść o Heraklesie*, *Młodość Achillesa*, *Wyprawa po złote runo*, *Mistrz Dedal*, *Tezeusz i Ariadna*.

(ur. 17 VIII 1913)

10. rocznica śmierci

1 maja **ŚWIĘTO PRACY**, obchodzone od 1890 roku dla upamiętnienia wydarzeń, które miały miejsce w Chicago podczas strajku, będącego częścią ogólnopolskiej kampanii na rzecz wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

1 maja 1969 roku urodziła się **ROKSANA JĘDRZEJEWSKA-WRÓBEL**, literaturoznawca, pisarka, autorka książek dla dzieci, m.in.: *Sznurkowa historia* (nominacja BESTSELLERek 2004), *Gębolud* (nominacja Książka Roku 2004),

Królowna (nominacja Dziecięcy Bestseller Roku 2004), *Kamienica* (nominacja Książka Roku 2006), *Florka. Z pamiętnika ryjówki*, *Kosmita*.

50. rocznica urodzin

- 2 maja **DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**, święto wprowadzone na mocy ustawy z 20 lutego 2004 roku w celu popularyzowania wiedzy o polskiej tożsamości i symbolach narodowych.
- 2 maja 1879 roku urodziła się **HELENA RADLIŃSKA**, pseud. Orsza i in., pedagog, publicystka, działaczka oświatowa, społeczna i niepodległościowa, autorka badań oraz publikacji z zakresu czytelnictwa, bibliotekoznawstwa i książki, m.in.: *Zadania biblioteki szkolnej*, *Czytelnictwo dzieci i młodzieży*.
140. rocznica urodzin (zm. 10 X 1954)
65. rocznica śmierci
- 3 maja **ŚWIĘTO NARODOWE** (uchwalenie Konstytucji 3 Maja).
- 6 maja 1919 roku zmarł **LYMAN FRANK BAUM**, pisarz amerykański, któremu sławę przyniosła głównie twórczość dla dzieci. Za cykl opowieści fantastycznych o czarnoksiężniku Ozie otrzymał w 1968 roku Nagrodę im. L. Carrolla.
(ur. 15 V 1856)
100. rocznica śmierci
- 8 maja **DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK**, zapoczątkowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w 1985 roku. Dzień ten jest symbolem pracy bibliotekarzy, w którym przedstawiane są dokonania i zawodowe osiągnięcia środowiska bibliotekarskiego, jak i refleksja o tożsamości bibliotek i ich roli w budowaniu dziedzictwa kulturowego.
- 8 maja **NARODOWY DZIEŃ ZWYCIĘSTWA**, obchodzony w celu upamiętnienia zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami.
- 8-15 maja **TYDZIEŃ BIBLIOTEK**, organizowany od 2004 roku przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w celu zwrócenia uwagi szerokiej opinii publicznej na problematykę upowszechniania czytelnictwa, rolę bibliotek w życiu społecznym i kulturalnym oraz popularyzację różnorodnych form pracy z czytelnikiem.
- 15 maja 1849 roku urodziła się **ZOFIA URBANOWSKA**, prozaik, publicystka, autorka utworów o tematyce obyczajowej, krajoznawczej i fantastycznej dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Księżniczka*, *Róża bez kolców*, *Gucio zaczarowany*, *Złoty pierścień*.
(zm. 1 I 1939)
170. rocznica urodzin
80. rocznica śmierci
- 15 maja **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ RODZINY**, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1993 roku.
- 16 maja 1924 roku urodził się **TADEUSZ KUBIAK**, poeta, satyryk, autor słuchowisk radiowych, zbiorów wierszy dla dzieci, m.in.: *Gdy zapadnie noc*, *Tańczące*

konie, Ptasie ulice, Koń by się uśmieł, Śpiewam ptakom. Wiersze adresowane do dzieci podejmują tematy bliskie dziecku, dotyczące najbliższego otoczenia.

95. rocznica urodzin

(zm. 3 VI 1979)

40. rocznica śmierci

- 16 maja 2014 roku zmarł **MAREK NOWAKOWSKI**, prozaik, publicysta, scenarzysta, autor słuchowisk oraz cyklu opowiadań dla młodzieży *Lepszy*.
5. rocznica śmierci (ur. 2 III 1935)
- 17 maja **ŚWIATOWY DZIEŃ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO**, ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 27 marca 2006 roku, poświęcony m.in. nowym technologiom, roli informatyki w rozwoju społecznym i gospodarczym.
- 21 maja 1979 roku zmarł **EUGENIUSZ PAUKSZTA**, prozaik, publicysta, autor słuchowisk radiowych i powieści dla młodzieży, m.in.: *Zatoka żarłocznego szczupaka, Gdzie diabeł mówi dobranoc, Znak żółwia, Ich trzech i dziewczyna, Miłość i gwiazdy, Złote korony księcia Dardanów*.
40. rocznica śmierci (ur. 9 VIII 1916)
- 21 maja **ŚWIATOWY DZIEŃ KOSMOSU**, ustanowiony z inicjatywy amerykańskich astronautów. Jego celem jest upamiętnienie wydarzeń związanych z badaniem przestrzeni kosmicznej i zachęcenie do zgłębiania tajemnic wszechświata.
- 22 maja 1859 roku urodził się **ARTHUR CONAN DOYLE**, pisarz angielski, uznany za klasyka powieści kryminalnych poczytnych wśród młodzieży, twórca postaci detektywa Sherlocka Holmesa oraz jego towarzysza doktora Watsona.
160. rocznica urodzin (zm. 7 VII 1930)
- 22 maja 1944 roku urodził się **JOHN FLANAGAN**, pisarz australijski, najbardziej znany z bestsellerowej serii książek fantastycznych dla dzieci i młodzieży *Zwiadowcy, Drużyna*.
75. rocznica urodzin
- 23 maja 1914 roku urodziła się **NORA SZCZEPAŃSKA**, pseud. Nora Es, prozaik, poetka, autorka opowiadań i powieści dla młodzieży o tematyce indiańskiej, m.in.: *Zemsta karibu, Sprzysiężenie Czarnej Wydry, Dziki Anda, Ucho wodza, Odwaga*.
105. rocznica urodzin
15. rocznica śmierci (zm. 30 XI 2004)
- 24 maja 1999 roku zmarł **JÓZEF RATAJCZAK**, poeta, prozaik, autor sztuk teatralnych i zbiorów wierszy dla dzieci, m.in.: *Ziarenka maku, Chochołowe wesele, Wycieczka do ZOO, Miasteczko z plasteliny, Leśny zwierzyniec*, uczących dostrzegać piękno i niezwykłość w codziennych przedmiotach i sytuacjach.
20. rocznica śmierci (ur. 29 II 1932)
- 26 maja **DZIEŃ MATKI**, obchodzony jako wyraz szacunku dla wszystkich matek.

- 27 maja 1914 roku urodził się **BOHDAN ARCT**, prozaik, lotnik, popularyzator problematyki i wiedzy lotniczej, autor książek poświęconych polskiemu lotnictwu głównie z okresu II wojny światowej, m.in.: *Rycerze biało-czerwonej szachownicy*, *Bohaterowie nieba*. (zm. 11 V 1973)
105. rocznica urodzin
- 28 maja 1899 roku urodziła się **IRENA KRZYWICKA**, prozaik, publicystka, tłumaczka, krytyk teatralny, autorka autobiograficznej powieści dla młodzieży *Wichura i trzciny*. (zm. 12 VII 1994)
120. rocznica urodzin
25. rocznica śmierci
- 29 maja 1999 roku zmarła **DANUTA WAWIŁOW**, poetka, prozaik, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci, m.in. zbioru wierszy *Rupaki* i *Strasznie ważna rzecz*, opowiadania *Czupiradło*, wielu słuchowisk radiowych oraz baśni (wspólnie z mężem, Olegiem Usenko). (ur. 14 IV 1942)
20. rocznica śmierci
- 1 czerwca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA**, obchodzony w Polsce od 1952 roku.
- 1 czerwca 1939 roku urodziła się **JOANNA POLLAKÓWNA**, pseud. Dorota Barycz, poetka, prozaik, krytyk i badacz literatury, autorka tomików wierszy dla dzieci, m.in.: *Kółko graniaste*, *Marceli Szpak dziwi się światu*, *Pytalik*, *Dziecko-drzewo*, *Pytalikowa okolica*. (zm. 28 VI 2002)
80. rocznica urodzin
- 1-8 czerwca **OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM**, zainaugurowany 1 czerwca 2001 roku przez Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, w celu uświadomienia społeczeństwu ogromnego znaczenia głośnego codziennego 20-minutowego czytania dziecku, dla jego zdrowego i wszechstronnego rozwoju.
- 4 czerwca 1804 roku urodził się **NATHANIEL HAWTHORNE**, prozaik amerykański, którego ważną częścią pisarstwa była twórczość dla dzieci. Jego mity zaliczane są do klasyki literatury dziecięcej (*Mity greckie*, *O królu Midasie*, *Złote runo*, *Midas, złoty król*), czytelnikom polskim najbardziej znane są *Opowieści z zaczarowanego lasu*. (zm. 19 V 1864)
215. rocznica urodzin
155. rocznica śmierci
- 5 czerwca **NOC BIBLIOTEK**, ogólnopolskie, wieczorno-nocne wydarzenia promujące czytelnictwo i biblioteki jako miejsca, w których warto bywać. To okazja do zaprezentowania zbiorów i oferty edukacyjno-kulturalnej, poszerzenia grona czytelników i wypromowania bibliotek w mediach.
- 5 czerwca 1964 roku urodził się **RICK RIORDAN**, pisarz amerykański, autor powieści kryminalnych oraz książek fantasy dla młodzieży z serii *Percy Jackson i bogowie olimpijscy*, *Olimpijscy Herosi*, *Magnus Chase i bogowie Asgardu*.
55. rocznica urodzin

- 5 czerwca **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA**, ogłoszony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1972 roku.
- 6 czerwca 1799 roku urodził się **ALEKSANDER SIERGIEJEWICZ PUSZKIN**, wybitny poeta, prozaik i dramatopisarz rosyjski, autor poetyckich baśni, legend i podań, które na stałe weszły do ulubionych lektur najmłodszych dzieci, m.in.: *Bajka o rybaku i rybce*, *Bajka o śpiącej królewnie*, *Bajka o carze Saltanie...*
220. rocznica urodzin (zm. 10 II 1837)
- 7 czerwca 1984 roku zmarł **STANISŁAW PAGACZEWSKI**, prozaik, dziennikarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. cyklu baśniowych przygód profesora Baltazara Gąbki i Wawelskiego Smoka oraz książek *Zielona wędrówka*, *Gospoda pod Upiorkiem*, *Bzdurki dla córki*.
35. rocznica śmierci (ur. 9 VII 1916)
- 8 czerwca 1794 roku zmarł **GOTTFRIED AUGUST BÜRGER**, poeta niemiecki, twórca literackiej ballady opartej na wątkach ludowych i ludowej poezji, tłumacz. Największą sławę przyniosła mu opowieść *Przygody Münchhausena*, wznawiana i czytana w wielu krajach, głównie przez dzieci.
225. rocznica śmierci (ur. 31 XII 1747)
- 10 czerwca 1914 roku urodził się **HENRYK TOMASZEWSKI**, grafik, scenograf, rysownik, współtwórca „polskiej szkoły plakatu”, ilustrator książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Kaczka dziwaczka* J. Brzechwy, *Pierwszy i kilka innych wierszy* J.L. Kerna, *Gabrys nie kaprys* W. Woroszyńskiego.
105. rocznica urodzin (zm. 11 IX 2005)
- 12 czerwca 1979 roku urodził się **DMITRY GLUKHOVSKY**, pisarz rosyjski, dziennikarz, korespondent wojenny, radiowiec, prezenter telewizyjny, autor fantastyczno-naukowego cyklu dla młodzieży *Metro*, ukazującego świat po zagładzie nuklearnej.
40. rocznica urodzin
- 16 czerwca 1909 roku urodziła się **LUCYNA SIECIECHOWICZOWA**, prozaik, autorka powieści historycznych dla Młodzieży, m.in.: *Za Krakowską Bramą*, *Rozbójnik pana Potockiego*, *Płatnerczyk ze Złotej Pragi*, *Skarb Azinapa*.
110. rocznica urodzin (zm. 26 X 1986)
- 18 czerwca **OGÓLNOPOLSKIE ŚWIĘTO WOLNYCH KSIĄŻEK (tzw. BOOKCROSSING)**, idea nieodpłatnego przekazywania książek przez pozostawianie ich w miejscach publicznych (park, pociąg, autobus, teatr), jak również w miejscach celowo utworzonych tzw. półkach bookcrossingowych (stoliki, regały, półki), po to, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej. To niekonwencjonalna forma popularyzowania książki i czytelnictwa.
- 20 czerwca 1989 roku zmarł **GEORG CHANDOS BIDWELL**, prozaik angielski, eseista i publicysta, autor poczytnych powieści historycznych i podróżniczych adresowanych także dla młodzieży, m.in.: *Cudzą krwią*, *Ostatni rycerz króla Artura*, *Pirat królowej*, *Lwie Serce*.
30. rocznica śmierci (ur. 3 V 1905)

- 23 czerwca **DZIEŃ OJCA**, obchodzony w Polsce od 1965 roku.
- 25 czerwca 1959 roku urodziła się **BARBARA ROSIEK**, psycholog, pisarka i poetka, autorka książek dla młodzieży, podejmujących niełatwe tematy uzależnień, m.in.: *Pamiętnik narkomanki, Kokaina, Alkohol, prochy i ja, Oddział otwarty, Ćpunka, Skazana*.
60. rocznica urodzin
- 26 czerwca 1929 roku urodził się **WIESŁAW MAJCHRZAK**, malarz, rysownik, autor szaty graficznej książek, twórca serii kart pocztowych, ilustrator pism i książek dla dzieci, m.in.: *Baśni J. i W. Grimmów, Walca panny Ludwika H. Januszewskiej, Muftiego, osiołka Laili A. Centkiewiczowej, Piernikowego miasta F. Fenikowskiego*. (zm. 22 II 2011)
90. rocznica urodzin
- 26 czerwca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZAPOBIEGANIA NARKOMANII**, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1987 roku w celu zwalczania narkomanii i uzależnienia od środków odurzających.
- 27 czerwca 1869 roku urodził się **WACŁAW GAŚSIOROWSKI**, pseud. Wiesław Sclavus i in., powieściopisarz, publicysta, działacz społeczny, autor powieści historycznych dla młodych czytelników z czasów napoleońskich, m.in.: *Huragan, Rok 1809, Szwależerowie gwardii, Dobosz wołyżerów*.
150. rocznica urodzin (zm. 30 X 1939)
80. rocznica śmierci
- 1 lipca **ŚWIATOWY DZIEŃ PSA**, święto ustanowione w 2007 roku z inicjatywy czasopisma *Przyjaciel Psa*, aby zastanowić się nad podejściem człowieka do zwierząt.
- 4 lipca 2009 roku zmarła **MARTA TOMASZEWSKA**, pisarka, poetka, autorka słuchowisk radiowych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Gdzie ten skarb?, Którędy do Eldorado, Omijajcie wyspę Hula, Zorro, załóż okulary!, Rozmowy z Ancymonkiem, Tego lata w Burbelkowie* (Nagrada Literacka im. K. Makuszyńskiego w 2001 roku). (ur. 10 IV 1933)
10. rocznica śmierci
- 9 lipca 1939 roku urodził się **BOGUSŁAW ŻURAKOWSKI**, poeta, historyk i teoretyk literatury, krytyk literacki i pedagog, autor artykułów i publikacji o poezji dziecięcej, m.in.: *Literatura dla dzieci a literatura dziecięca, Humor i komizm w wierszach Janiny Porazińskiej, W świecie poezji dla dzieci, Literatura – wartość – dziecko*.
80. rocznica urodzin
- 10 lipca 1969 roku zmarł **ROMAN PISARSKI**, pisarz, autor tekstów piosenek, słuchowisk radiowych, wierszy i książek dla dzieci, m.in.: *Patrzcie dzieci samolot leci!, Podróże małe i duże, Śmieszne historie, Wakacje w ZOO, O psie, który jeździł koleją*. (ur. 23 III 1912)
50. rocznica śmierci

- 12 lipca 1944 roku urodził się **ULF STARK**, szwedzki pisarz i scenarzysta, znany głównie z twórczości dla najmłodszych, autor książek dla dzieci, poruszających trudne i ważne tematy, m.in.: *Cynamon i Trusia, Jak tata pokazał mi wszechświat, Jak mama została Indianką, Czy umiesz gwizdać, Joanno?* (zm. 13 VI 2017)
75. rocznica urodzin
- 12 lipca 1989 roku zmarła **HALINA SKROBISZEWSKA**, krytyk literacki oraz popularyzator literatury dla dzieci i młodzieży, autorka szkiców literackich, artykułów i książek poświęconych literaturze dla młodych czytelników, m.in.: *Książki naszych dzieci, czyli o literaturze dla dzieci i młodzieży, Literatura i wychowanie, Brzechwa, O Hannie Januszewskiej.* (ur. 11 VII 1926)
30. rocznica śmierci
- 17 lipca 2009 roku zmarł **LESZEK KOŁAKOWSKI**, filozof, eseista i publicysta, prozaik, autor setek tekstów, kilkudziesięciu książek, także literackich, a wśród nich dwóch dla dzieci i młodzieży *13 bajek z królestwa Lailonii* i *Kto z was chciałby rozweselić pechowego nosorożca.* (ur. 23 X 1927)
10. rocznica śmierci
- 19 lipca 1934 roku urodził się **JANUSZ CHRISTA**, rysownik, scenarzysta, autor cyklu popularnych komiksów dla młodzieży, m.in. o przygodach Kajka i Kokosza *Wielki turniej, Szkoła latania, Festiwal czarownic, W krainie borostworów.* (zm. 15 XI 2008)
85. rocznica urodzin
- 20 lipca 1904 roku urodziła się **HANNA OŻOGOWSKA**, prozaik, tłumaczka, pedagog, autorka słuchowisk radiowych, popularnych książek obyczajowych dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Złota kula, Dziewczyna i chłopak, czyli heca na czternaście fajerek, Ucho od śledzia, Głowa na tranzystorach, Za minutę pierwsza miłość.* (zm. 26 IV 1995)
115. rocznica urodzin
- 23 lipca 1914 roku urodził się **ALF PRØYSEN**, pisarz norweski, kompozytor, autor nowel, ballad i piosenek, światową sławę przyniósł mu cykl książek dla dzieci o Pani Tyciuteńkiej, która ma zdolność zmniejszania swej postaci do małych rozmiarów *Małeńka Pani Flakonik.* (zm. 23 XI 1970)
105. rocznica urodzin
- 24 lipca 1929 roku urodził się **JANUSZ GRABIAŃSKI**, grafik, plakacista, ilustrator książek dla dzieci i serii wydawniczych, wybitny animalista – twórca wizerunków zwierząt (seria znaczków pocztowych), autor ilustracji do najwybitniejszych dzieł polskiej i światowej literatury dziecięcej i młodzieżowej H. Ch. Andersena, J. F. Coopera, D. Lagerlöf, Ch. Perraulta, E. Szelburg-Zarembiny, M. Twaina. (zm. 20 X 1976)
90. rocznica urodzin
- 24 lipca 1949 roku urodził się **STASYS EIDRIGEVIČIUS**, malarz i rysownik pochodzenia litewskiego, plakacista, fotografik, laureat licznych nagród polskich i światowych w dziedzinie ilustracji książek dla dzieci, autor min.

oprawy plastycznej do *Papugi pana profesora* S. Fleszarowej-Muskat, *Wierszyków naleczowskich* K. Hłakowiczówny, *Serca dzwonu* M. Krüger.

70. rocznica urodzin

25 lipca 1954 roku urodził się **DAWID GROSSMAN**, pisarz izraelski, filozof, teatrolog, autor esejów politycznych oraz książek dla dzieci i młodzieży, w tym opublikowanej w Polsce w 2006 r. powieści *Kto za mną pobiegnie*, książce o przyjaźni, poświęceniu, miłości, wytrwałości, dojrzewaniu i odwadze.

65. rocznica urodzin

26 lipca 1929 roku urodził się **WIESŁAW MAJCHRZAK**, ilustrator, malarz, rysownik, jeden z czołowych przedstawicieli „polskiej szkoły ilustracji”, autor ilustracji do książki *Walc panny Ludwika* H. Januszewskiej, *Biały mustang* Sat-Okha, *Muzyka pana Chopina* W. Chotomskiej. (zm. 22 II 2011)

90. rocznica urodzin

26 lipca 1974 roku zmarł **JAN ŻABIŃSKI**, zoolog, fizjolog, działacz ochrony przyrody, pedagog, popularyzator wiedzy, autor książek popularnonaukowych dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Opowiadania o zwierzętach*, *Z życia zwierząt*, *Zagadka ewolucjonizmu*. (ur. 8 II 1897)

45. rocznica śmierci

6 lipca 1989 roku zmarła **WANDA ŻÓLKIEWSKA**, powieściopisarka, publicystka, autorka słuchowisk i scenariuszy filmowych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Sekrety Amelki*, *Ślady rysich pazurów*, *Dzikus, czyli wyjęty spod prawa*, *Gdzie diabeł mówił dobranoc*, *Kwiaty dla profesora*.

30. rocznica śmierci

(ur. 10 I 1912)

31 lipca 1944 roku zginął **ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY**, pisarz francuski, pilot, pionier lotnictwa cywilnego, autor powieści o tematyce lotniczej, m.in. *Nocny lot*, *Ziemia, planeta ludzi* oraz poetyckiej baśni *Mały książę*, należącej do arcydzieł literatury światowej. (ur. 29 VI 1900)

75. rocznica śmierci

1 sierpnia **NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI POWSTANIA WARSZAWSKIEGO**, święto państwowe w hołdzie bohaterom Powstania warszawskiego obchodzone od 2010 roku.

1 sierpnia 1834 roku urodziła się **DEOTYMA**, właśc. Jadwiga Łuszczewska, poetka, prozaik, autorka powieści historycznych dla młodzieży *Branki w jasyrze*, *Panienka z okienka*. (zm. 23 IX 1908)

185. rocznica urodzin

4 sierpnia 1944 roku zginął **KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI**, pseud. Jan Bugaj, poeta, prozaik, harcerz, żołnierz batalionu „Zośka” i „Parasol”, jeden z przedstawicieli pokolenia Kolumbów, autor m.in. znanych wierszy *Elegia o ...[chłopcu polskim]*, *Pokolenie*. (ur. 22 I 1921)

75. rocznica śmierci

- 4 sierpnia 1974 roku urodziła się **JOANNA JAGIEŁŁO**, pisarka, autorka wierszy i opowiadań dla dzieci oraz powieści dla młodzieży, m.in.: *Urodzinek, Kawa z kardamonem, Pocztówki, Czekolada z chili, Pamiętnik Czachy, Zielone martensy, Jak ziarnka piasku*.
45. rocznica urodzin
- 8 sierpnia 1944 roku zmarł **JULIUSZ KADEN-BANDROWSKI**, pseud. Grot, prozaik, publicysta, żołnierz, autor m.in. utworów adresowanych do dzieci i młodzieży *Miasto mojej matki, W cieniu zapomnianej olszyny, Wakacje moich dzieci, Waciaki z I a.* (ur. 24 II 1885)
75. rocznica śmierci
- 9 sierpnia 1914 roku urodziła się **TOVE MARIKA JANSSON**, pisarka fińska, malarka, grafik, tworząca także w jęz. szwedzkim, laureatka licznych nagród, autorka popularnej serii o *Muminkach*, którą sama ilustrowała. W Polsce ukazało się też opowiadanie *Kto pocieszy Maciupka?* (zm. 27 VI 2001)
105. rocznica urodzin
- 12 sierpnia **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY**, ustanowiony 17 grudnia 1999 roku przez ONZ w celu zachęcenia do działań młodego pokolenia na rzecz: rówieśników, społeczności lokalnej, wymiany poglądów oraz przekazania władzom pomysłów i sugestii dotyczących rozwiązywania kwestii i problemów młodych ludzi w danym kraju.
- 12 sierpnia 1969 roku urodziła się **NATALIA USENKO**, poetka, pisarka, tłumaczka, autorka książek i książeczek dla dzieci, m.in.: *Słoneczko, Bardzo dziwne historie, Idealny dzień, Niesmacznik, Kopnięte królestwo, Kot, który patrzył na księżyc, Wylizanki*.
50. rocznica urodzin
- 15 sierpnia **ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO (CUD NAD WISŁĄ)**, obchodzone na pamiątkę zwycięskiej bitwy warszawskiej w 1920 roku.
- 28 sierpnia **ŚWIĘTO LOTNICTWA POLSKIEGO**. Ustanowione na pamiątkę zwycięstwa kapitana pilota Franciszka Żwirki i inżyniera pilota Stanisława Wigury w międzynarodowych zawodach lotniczych w Berlinie w 1932 roku.
- 30 sierpnia 1869 roku zmarł **PIOTR PAWŁOWICZ JERSZOW**, poeta rosyjski, autor znanej, opartej na motywach folkloru syberyjskiego baśni *Konik Garbusek*, zaliczanej do światowego kanonu klasyki literatury dziecięcej. (ur. 6 III 1815)
150. rocznica śmierci
- 1 września **80. ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ**
- 4 września 1809 roku urodził się **JULIUSZ SŁOWACKI**, jeden z najwybitniejszych poetów, uznany za narodowego wieszczą, autor dramatów romantycznych. Do kanonu lektur dziecięcych weszły na stałe wiersz *W pamiętniku Zofii Bobrówny* oraz bajka *O Janku co psom szył buty*. (zm. 3 IV 1849)
210. rocznica urodzin
170. rocznica śmierci

- 4 września 1924 roku urodził się **JERZY FICOWSKI**, poeta, prozaik, tłumacz, znawca i popularyzator folkloru żydowskiego i cygańskiego, żołnierz AK, uczestnik powstania warszawskiego, autor zbioru baśni cygańskich *Galązka z drzewa słońca* oraz zbiorów wierszy dla dzieci, m.in. *Dom, w którym śmiesz, Wisła wpadła do Bałtyku*. (zm. 9 V 2006)
95. rocznica urodzin
- 6 września 1904 roku urodziła się **MARIA KRÜGER**, pisarka, autorka słuchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych, zbioru baśni i opowiadań dla dzieci *Dar rzeki Fly, Apolejka i jej osiołek*, powieści *Karolcia* i *Ucho, dynia, sto dwadzieścia pięć!*, utworów historycznych *Godzina pąsowej róży, Klimek i Klementynka* oraz współczesnych powieści obyczajowych dla dziewcząt *Po prostu Lucynka P., Odpowiednia dziewczyna*. (zm. 13 VIII 1999)
115. rocznica urodzin
20. rocznica śmierci
- 6 września 1949 roku urodziła się **KRYSTYNA LIPKA-SZTARBAŁŁO**, grafik, ilustratorka, laureatka licznych nagród, autorka ilustracji do ponad 30 książek dla dzieci, m.in.: *Żółtej zasypianki* i *Snu, który odszedł* A. Onichimowskiej, *Moje – nie moje* L. Bardijewskiej, *Nie wiem kto* D. Wawiłow, *Ale ja tak chcę!* B. Ostrowickiej, *NIC* M. Marjańskiej-Czernik.
70. rocznica urodzin
- 9 września 1939 roku zmarł **JÓZEF CZECHOWICZ**, pseud. Henryk Paślowski i in., poeta, tłumacz, redaktor, także autor zbiorów wierszy dla dzieci *Wiersze dla dzieci, Sny szczęśliwe, Uśnijże, mi uśnij...*, w których przeważa nurt kołysankowy oparty na ludowym folklorze. (ur. 15 III 1903)
80. rocznica śmierci
- 10 września 1989 roku zmarł **ZBIGNIEW RYCHLICKI**, grafik, wydawca, wybitny ilustrator książek dla dzieci, m.in.: *Od rzeczy do rzeczy* W. Chotomskiej, *Proszę słońca* L. J. Kerna, *Michalek z pudełka od zapalek* E. Kästnera, *Podróże Guliwera* J. Swifta, *Tajemnicza wyspa* J. Verne'a.
30. rocznica śmierci (ur. 17 I 1922)
- 11 września 1894 roku urodziła się **MARIA KOWNACKA**, prozaik, poetka, jedna z najwybitniejszych postaci polskiej literatury dziecięcej XX w., autorka sztuk scenicznych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Kukuryku na ręczniku, Plastusiowy pamiętnik, Kajtkowe przygody, Rogaś z Doliny Roztoki*.
125. rocznica urodzin (zm. 27 II 1982)
- 13 września 1894 roku urodził się **JULIAN TUWIM**, poeta, satyryk, tłumacz, który w swej bogatej twórczości poświęcił wiele miejsca dzieciom, pisząc dla nich, m.in.: *Lokomotywę, Rzepkę, Ptasie radio, Słońca Trąbalskiego, Zosię Samosię i inne wierszyki*. (zm. 27 XII 1953)
125. rocznica urodzin
- 14 września 1964 roku urodziła się **GRAŻYNA RUSZEWSKA**, filozof, dziennikarka, autorka nagrodzonych książek dla najmłodszych: *Leon i kotka, czyli jak rozumieć mowę zegara* (nagroda PS IBBY Książka Roku 2004), *Wielkie*

zmiany w dużym lesie (nagroda w konkursie PTWK Najpiękniejsze Książki Roku 2005).

55. rocznica urodzin

15 września 1789 roku urodził się **JAMES FENIMORE COOPER**, powieściopisarz amerykański, piewca pionierskiego osadnictwa i walk o niepodległość Ameryki, autor m.in. popularnego wśród młodzieży cyklu *Pięcioksiąg przygód Sokolego Oka* oraz powieści o tematyce morskiej *Pilot, Czerwony Korsarz*.

230. rocznica urodzin

(zm. 14 IX 1851)

16 września 1919 roku urodziła się **KLEMENTYNA SOŁONOWICZ-OLBRYCHSKA**, prozaik, pedagog, autorka słuchowisk radiowych, sztuk telewizyjnych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Kiedy to się zaczyna, Cierpki owoc tarniny, Majówka, Jak mu powiedzieć*.

100. rocznica urodzin

(zm. 4 II 1995)

17 września **ŚWIATOWY DZIEŃ SYBIRAKA**, obchodzony w rocznicę napaści rosyjskiej na Polskę Dzień Sybiraka został ustanowiony w 2013 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

20 września 1954 roku urodziła się **EMILIA WAŚNIOWSKA**, prozaik, poetka, pedagog, inicjatorka wielu imprez czytelniczych, autorka wierszy, opowiadań i piosenek dla dzieci, m.in.: *Kajtek, Mili-lili-lawi, Kiedy słychać ptaki, Pokochać Babę Jagę, Wesole miasteczko, Imię to nie fraszka*.

65. rocznica urodzin

(zm. 26 XI 2005)

29 września **OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA**, ogłoszony przez Polską Izbę Książki po raz pierwszy w 2001 roku. Święto jest doskonałą okazją do podkreślenia licznych zalet głośnego czytania, takich jak: rozwijanie wyobraźni, budowanie więzi między rodzicem i dzieckiem, stymulowanie rozwoju czy wzbogacanie słownictwa.

30 września **DZIEŃ CHŁOPAKA**, popularne święto obchodzone w Polsce przez nastolatków.

1 października **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZYKI**, obchodzony na całym świecie od 1975 roku.

1 października **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB STARSZYCH**, ogłoszony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1990 roku.

4 października **ŚWIATOWY DZIEŃ ZWIERZĄT**, obchodzony w rocznicę śmierci św. Franciszka z Asyżu, uważanego za patrona zwierząt.

5 października 2009 roku zmarła **MIRA JAWORCZAKOWA**, prozaik, współpracowniczka pism młodzieżowych i programów radiowych, autorka książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Jacek, Wacek i Pankracek, Oto jest Kasia, Po słonecznej stronie, Majka z Siwego Brzegu*.

10. rocznica śmierci

(ur. 21 IV 1917)

- 6 października 1889 roku urodziła się **MARIA DĄBROWSKA**, z Szumskich, wybitna nowelistka, powieściopisarka, publicystka, tłumaczka, tworzyła także dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Dzieci ojczyzny, Przyjaźń, Uśmiech dzieciństwa, Marcin Kozera, Wilczęta z czarnego podwórza.* (zm. 19 V 1965)
130. rocznica urodzin
- 12 października 1909 roku urodziła się **HALINA RUDNICKA**, prozaik, publicystka, pedagog, autorka powieści dla młodzieży o tematyce wojennej *Polną ścieżką, Chłopcy ze Starówki* oraz historycznej *Uczniowie Spartakusa* (wpisana w 1979 roku na Listę Honorową im. H. Ch. Andersena), *Król Agis, Syn Heraklesa, Heros w okowach.* (zm. 21 IV 1982)
110. rocznica urodzin
- 12 października 1944 roku urodziła się **KALINA JERZYKOWSKA**, polonistka, teatrolog, dziennikarka, autorka wierszy, piosenek, sztuk i scenariuszy teatralnych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: *W moim ogrodzie mieszka czarodziej, Kantor wymiany liter, Daj się lubić!, Pasażer nie z tej ziemi, Dwórki królowej Bony.*
75. rocznica urodzin
- 13 października 1969 roku urodziła się **AGNIESZKA FRĄCZEK**, germanistka, leksykograf, doktor nauk humanistycznych, autorka książek dla dzieci, m.in.: *Dranie w tranie, czyli wiersze trudne niesłuchanie, Jedna literaka, a zmiana wielka, Gdy przy słowie jest przysłowie, Byk jak byk, Śmiechu warte, Miasto nocą.*
50. rocznica urodzin
- 14 października **DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ**, obchodzony od 1982 roku.
- 14 października **URODZINY KUBUSIA PUCHATKA**, obchodzone w rocznicę pierwszego wydania książki Alana Alexandra Milne'a (1926).
- 18 października 1904 roku urodził się **CZESŁAW JACEK CENTKIEWICZ**, prozaik, podróżnik, uczestnik wypraw polarnych, autor książek popularnonaukowych i beletrystycznych o lodowych szlakach Antarktydy i Arktyki dla młodych czytelników, m.in.: *Anaruk, chłopiec z Grenlandii, Czy foka jest biała?, Wyspa mgieł i wichrów.* (zm. 10 VII 1996)
115. rocznica urodzin
- 18 października 1934 roku urodził się **KIR BUŁYCZOW**, właśc. Igor Wsiewołodowicz Możejko, prozaik i publicysta rosyjski, historyk, autor scenariuszy, opowiadań i powieści fantastycznonaukowych także dla dzieci, m.in. *Podróże Alicji, Dziewczynka z przyszłości.* (zm. 5 IX 2003)
85. rocznica urodzin
- 21 października 1929 roku urodziła się **URSULA LE GUIN**, pisarka amerykańska, jedna z najwybitniejszych przedstawicielek nurtu fantasty (pogranicze nowoczesnej odmiany baśni i fantastyki naukowej), autorka m.in. popularnego wśród młodzieży cyklu *Ziemiomorze* oraz powieści *Zewsząd bardzo daleko.*
90. rocznica urodzin (zm. 22 I 2018)

- 26 października 1929 roku urodziła się **WANDA CHOTOMSKA**, poetka, dziennikarka, prozaik, autorka słuchowisk radiowych, tekstów piosenek, widowisk teatralnych i telewizyjnych oraz utworów dla dzieci, m.in.: *Dzieci pana Astronoma*, *Od rzeczy do rzeczy*, *Kareta z piernika*, *Legends polskie*, laureatka Orderu Uśmiechu, wyróżnienia przyznawanego przez dzieci od 1967 r.
90. rocznica urodzin (zm. 2 VIII 2017)
- 28 października 1969 roku zmarł **KORNIEJ IWANOWICZ CZUKOWSKI**, właśc. Nikołaj Wasiljewicz Korniejczukow, prozaik rosyjski, krytyk literacki, poeta i tłumacz, teoretyk literatury, inicjator badań nad twórczością dla najmłodszych, autor m.in.: wierszyków dla dzieci *Krokodyl Limpopo*, *Muszka złotobrzuska* oraz powieści *Słoneczna*, *Srebrna odznaka*. (ur. 31 III 1882)
50. rocznica urodzin
- 29 października 1924 roku zmarła **FRANCES HODGSON BURNETT**, pisarka anielska, autorka popularnych powieści czytanych przez kolejne pokolenia młodych wielbicieli: *Mały lord*, *Mała księżniczka*, *Tajemniczy ogród*, wielokrotnie filmowanych, m.in. przez Agnieszkę Holland (1994).
95. rocznica śmierci (ur. 24 XI 1849)
170. rocznica urodzin
- 5 listopada **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ POSTACI Z BAJEK**, data wybrana na cześć urodzin Walta Disney'a, jednego z najpopularniejszych autorów bajek animowanych dla dzieci. Obchodzony przede wszystkim w przedszkolach i niższych klasach szkoły podstawowej.
- 5 listopada 1979 roku zmarł **HENRYK LOTHAMER**, prozaik, autor powieści psychologicznych dla młodzieży, poruszających problemy samotności, kalectwa, trudnego dojrzewania w środowisku przestępczym, poszukiwania miłości i zrozumienia ze strony nie tylko najbliższych *Król z Babskich Łąk*, *Wszystko powiem Lilce!* (ur. 9 III 1945)
40. rocznica śmierci
- 9 listopada 1929 roku urodziła się **BOŻENA TRUCHANOWSKA**, grafik, ilustratorka współpracująca z pismami dziecięcymi: *Miś*, *Płomyczek*, *Płomyk*, autorka ilustracji, m.in. do *Opowieści o Chopinie* J. Broszkiewicza, *Kopciuszka* H. Januszewskiej, *W samo południe* J. Ratajczaka.
90. rocznica urodzin
- 11 listopada **NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI**, obchodzone dla upamiętnienia rocznicy odzyskania w 1918 roku przez Polskę niepodległości.
- 12 listopada 1929 roku urodził się **MICHAEL ENDE**, prozaik niemiecki, krytyk literacki, publicysta, autor sztuk teatralnych, słuchowisk radiowych i scenariuszy telewizyjnych oraz powieści fantastycznych dla dzieci, m.in. *Momo, czyli osobliwa historia o złodziejach czasu i o dziecku, które zwróciło ludziom skradziony im czas*, *Nie kończąca się historia*. (zm. 29 VIII 1995)
90. rocznica urodzin

- 13 listopada 1984 roku zmarł **TEODOR GOŹDZIKIEWICZ**, pseud. Marian Dąbrowa i in., prozaik, dziennikarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży o tematyce przyrodniczej, m.in.: *Gniade, kare, kasztanki, Reksy, Smyki i Zagraje, Loty nad porębą, Bractwo starego dębu*. (ur. 16 IV 1903)
35. rocznica śmierci
- 20 listopada **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY PRAW DZIECKA**, obchodzony w rocznicę uchwalenia przez ONZ Konwencji o Prawach Dziecka w 1989 roku.
- 23 listopada 1924 roku urodziła się **LUDWIKA WOŹNICKA**, pseud. Emilia Cassa i in., prozaik, tłumaczka, autorka cyklu powieściowego dla dzieci *Czarka, Wakacje z Czarką, Irka, Czarka i Niezdara* oraz powieści dla młodzieży *Jagoda w mieście, Jagoda dojrzeła, Tajemnicza planeta i doniczka z pelargonią*.
95. rocznica urodzin (zm. 6 V 1983)
- 25 listopada **ŚWIATOWY DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA**, ustanowiony w 2002 roku, w setną rocznicę powstania pluszowej zabawki, Teddy Bear. Historia maskotki wiąże się z wydarzeniem, które miało miejsce w 1902 r. – prezydent USA Theodore Roosevelt, zapalony myśliwy, nie dopuścił podczas polowania do zastrzelenia małego niedźwiadka.
- 28 listopada 1894 roku urodził się **ARKADY FIEDLER**, pisarz, przyrodnik i podróżnik, autor zbeletryzowanych reportaży z wypraw do egzotycznych krajów, m.in. książek przeznaczonych dla młodzieży *Wyspa Robinsona, Orinoko, Biały Jaguar*, powieści o udziale polskich lotników w bitwie o Anglię *Dywizjon 303* oraz powieści marynistycznej *Dziękuję ci, kapitanie*.
125. rocznica urodzin (zm. 7 III 1985)
- 30 listopada **ANDRZEJKI**, wieczór magicznych wróżb odprawianych w wigilię świętego Andrzeja.
- 30 listopada 1874 roku urodziła się **LUCY MAUD MONTGOMERY**, pisarka kanadyjska pisząca w jęz. angielskim, autorka cieszącego się dużym powodzeniem cyklu powieściowego o *Ani z Zielonego Wzgórza*, zaliczanego do kanonu klasyki literatury dla dziewcząt.
145. rocznica urodzin (zm. 24 IV 1942)
- 3 grudnia **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1992 roku. Celem obchodów jest przybliżenie społeczeństwu problemów osób niepełnosprawnych, u których występują ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu spowodowane obniżeniem odporności fizycznej lub psychicznej oraz pomoc we włączeniu tej grupy społecznej w społeczne życie.
- 3 grudnia 1894 roku zmarł **ROBERT LOUIS STEVENSON**, pisarz angielski, autor zbioru wierszy dla dzieci *Czarodziejski ogród wierszy*, powieści podróżniczo-przygodowych, m.in. *Wyspa skarbów, Porwany za młodu, Czarna strzala* oraz sensacyjnych czytanych także przez młodzież *Doktor Jekyll i pan Hyde*.
125. rocznica śmierci (ur. 13 XI 1850)

- 3 grudnia 1994 roku zmarł **TADEUSZ ŚLIWIAK**, poeta, tłumacz, dziennikarz, autor tekstów piosenek i wierszy dla dzieci, m.in.: *Dzień dobry muzyko, Koncert na leśnej polanie, Szczygłe figle, Lody pana Chmurki, Żabi koncert, Bajkoteka pierwsza, Bajkoteka druga.* (ur. 23 I 1928)
25. rocznica śmierci
- 5 grudnia 1964 roku zmarł **BOGUSŁAW SUJKOWSKI**, prozaik, autor powieści historycznych przeznaczonych także dla młodzieży, m.in.: *Trzy czarne włócznie, Dwa zakony, Jantarowy szlak.* (ur. 14 VII 1900)
55. rocznica śmierci
- 6 grudnia **MIKOŁAJKI**, zwyczaj obdarowywania się drobnymi prezentami, obchodzony na cześć świętego biskupa Mikołaja z Miry.
- 12 grudnia 1924 roku urodziła się **MIECZYŚLAWA BUCZKÓWNA**, poetka, prozaik, tłumaczka, żołnierz szarych szeregów, autorka wierszowanych utworów dla dzieci o charakterze poznawczym, m.in. *Łąka, Nad jeziorem, W polu i w lesie*, cyklu realistyczno-fantastycznych opowieści o Piotrusiu oraz powieści przygodowo-sensacyjnej *Tajemnica białego kamienia.* (zm. 3 V 2015)
95. rocznica urodzin
- 16 grudnia 1859 roku zmarł **WILHELM GRIMM**, niemiecki historyk literatury, zbieracz baśni i podań ludowych, wspólnie z bratem Jacobem zebrał i wydał baśnie dla dzieci tłumaczone na wiele języków. Najślawniejsze z nich to, m.in. *Kopciuszek, Czerwony Kapturek, Królewna Śnieżka, Tomcio Paluszek.* (ur. 24 II 1786)
160. rocznica śmierci
- 17 grudnia 1934 roku urodziła się **EWA NOWACKA**, prozaik, krytyk literacki, eseistka, autorka słuchowisk radiowych oraz powieści obyczajowych i historycznych dla młodzieży, m.in.: *Szubad żąda ofiary, Śliczna Tamit, Małgosia contra Małgosia, Może nie, może tak, Kilka miesięcy, całe życie, Dzień, noc i pora niczyja, Małe kochanie, wielka miłość.* (zm. 29 III 2011)
85. rocznica urodzin
- 18 grudnia 1994 roku zmarła **JADWIGA KORCZAKOWSKA**, poetka, prozaik, autorka słuchowisk radiowych, piosenek, scenariuszy filmowych, sztuk scenicznych oraz powieści dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Pałac pod gruszą, Buleczka, Spotkanie nad morzem, Żuczek i Marsjanie, Czaruszkowo, Smyk.* (ur. 6 II 1906)
25. rocznica śmierci
- 20 grudnia 1974 roku zmarła **CZESŁAWA NIEMYSKA-RĄCZASZKOWA**, prozaik, autorka sztuk scenicznych, słuchowisk radiowych oraz utworów o tematyce regionalnej i historycznej, m.in.: *Przyjaciele, Jadwiga i Jagienka, Te same gwiazdy, Z rybałtami po Mazowszu, Ich tajemnice.* (ur. 18 VII 1903)
45. rocznica śmierci
- 22 grudnia 1864 roku urodził się **BOHDAN DYAKOWSKI**, prozaik, pedagog, popularyzator wiedzy przyrodniczej, autor podręczników szkolnych, noweli, opowiadań i książek dla dzieci, m.in.: *Nasz las i jego mieszkańcy, Wąż Władka, Królowa górskiego źródła i inne opowiadania.* (zm. 9 XII 1940)

155. rocznica urodzin

- 25 grudnia 2009 roku zmarł **TYTUS KARPOWICZ**, prozaik, piewca i miłośnik rodzimej natury, autor adresowanego do młodzieży cyklu opowieści *Księga puszczy* oraz powieści przyrodniczych: *Żelazny wilk*, *Władca Doliny Morskiego Oka*, *Lato po indiańsku*.
(ur. 4 I 1915)
10. rocznica śmierci
- 26 grudnia 1914 roku urodził się **JAN EDWARD KUCHARSKI**, prozaik, autor słuchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Wawa i jej pan*, *Tylko dla odważnych*, *Piotruś szuka przyjaciela*, *Moja babcia czarownica*, *Michał i tajemnica dziadka*.
(zm. 1 VII 1979)
100. rocznica urodzin
40. rocznica śmierci
- 29 grudnia 1939 roku urodził się **KONRAD FIAŁKOWSKI**, prozaik, autor słuchowisk radiowych oraz utworów fantastycznonaukowych dla młodzieży, m.in. *Poprzez piąty wymiar*, *Elektronowy miś*, *Kosmodrom*, *Cerebroskop*, *Homo divisus*, *Biohazard*.
80. rocznica urodzin
- 31 grudnia 1954 roku zmarł **WŁADYSŁAW UMIŃSKI**, prozaik, publicysta, popularyzator nauki, autor powieści o tematyce podróżniczo-przygodowej, historycznej i fantastycznonaukowej, m.in. *Balonem do biegun*, *Na drugą planetę*, *czarodziejski okręt*, *Samolotem dookoła świata*, *W głębinach oceanu*.
(ur. 10 XI 1865)
65. rocznica śmierci

Wykaz źródeł, w oparciu o które opracowano materiały do kalendarium na 2019 rok:

Encyklopedia PWN w trzech tomach 2001-2002; Frycie S., Ziółkowska-Sobecka M.: Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży 1999; Latusek A.: Słownik pisarzy polskich 2003; Maślanka J.: Słownik pisarzy świata 2004; Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży 1984; Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej 2002; Twórcy dzieciom 1990 – 2005. Almanach PS IBBY 2006; Współcześni polscy pisarze i badacze literatury – słownik biobibliograficzny 1994 – 2004; www.ibby.pl; www.institutksiazki.pl; www.wikipedia.pl.

Oprac. Małgorzata Sierżęga
Dział Instrukcyjno-Methodyczny
WiMBP w Rzeszowie